

in verhouding meer taai), honinggeel naar basis iets donkerder tot ca. roestbruin, top onder de loupe wit bestoven, vaak wat gekromd. Geur O tot onbepaald, smaak zwak melig.

Microscopisch zijn de verschillen veel groter.

De sporen (zie fig. 2) van éénzelfde lamel zijn opvallend verschillend van vorm en grootte. Soms lang en slank (tot max. $11 \times 4,5$ micron), danweer ei- tot amandelvormig (tot max. $9 \times 5,6$ micron). Opvallend is dat ter plaatse van de kiempore (dus tegenover de apicula) de vrij dikke buitenwand is onderbroken en vaak min of meer tuitvormig is verlengd. De wand is glad of heel zwak ruw, soms met kleine zwarte stipjes. Er zijn sporen zonder en met veel (tot 10) oliedruppels. De grootte varieert tussen $9-11(-13) \times 4,4-6,8$ micron (ca. 40 metingen bij 3 ex.).

Bij hypnorum vond ik de sporevorm veel constanter, (zie fig. 5) terwijl de (buiten-)wand niet onderbroken en nooit tuitvormig verlengd was, de sporebreedte is bij hypnorum ook groter bij ongeveer gelijke lengte; ik meette $10,8-11,9 \times 6,0-7,4$ micron.

De basidiën (zie fig. 3) zijn uitsluitend 2 sporig met heel lange ($8,5-10$ micron) + ezelsoorachtige sterigma's, de lengte van de basidiën excl. sterigma's is $25-30$ micron, terwijl de top $5,3-6,5$ micron breed is. Bij hypnorum zag ik op éénzelfde lamel als regel 4 sporige, soms enkele 3 en bij hoge uitzondering 2 sporige basidiën met korte (b.v. $3,5$ micron) sterigma's, terwijl de top veel breder, als regel omstreeks 10 micron, is.

De cystiden (zie fig. 4) zijn betrekkelijk eenvormig, + knotsvormig, soms in 't midden wat samengedrukt of bij de basis wat buig, de lengte is ongeveer 30 de grootste breedte is ca. $7,2$ micron, zij komen alleen op de snede voor (cheilocystiden).

De hoedhuid bestaat uit lange hyphen met vele gespverbindingen en vertakkingen.

In de "Flore" is een vorm *calyp trospora* Kühner genoemd, doch hier zouden de sporen een perispore moeten hebben en deze heb ik althans bij de in water onderzochte exemplaren niet gezien.

F.A. v.d. Bergh.

Naschrift

Naar aanleiding van bovenstaand artikel van de Heer van den Bergh verzocht ik hem, mij wat gedroogd materiaal te willen zenden. Gelukkig was dat aanwezig. Bij het bestuderen hiervan in ammonia bleek, dat de sporen "oortjes" hadden, of met een geleerde term "calyptraat" waren (fig. 1). Bij vers materiaal is dat vaak moeilijk te zien, dan laat de perispore niet los van de epispore en ziet men de spore onder het microscoop als dubbelwandig. Nadat de padde-

stoel is gedroogd en daarna weer opgeweekt in kaliloog (10%) of ammonia is dit verschijnsel in het oog vallend.

Wat de basidiën betreft, ik vond ook alleen maar 2 sporige, met lange sterigmen. Cystiden waren alleen op de lamellensnede te zien (fig. 2).

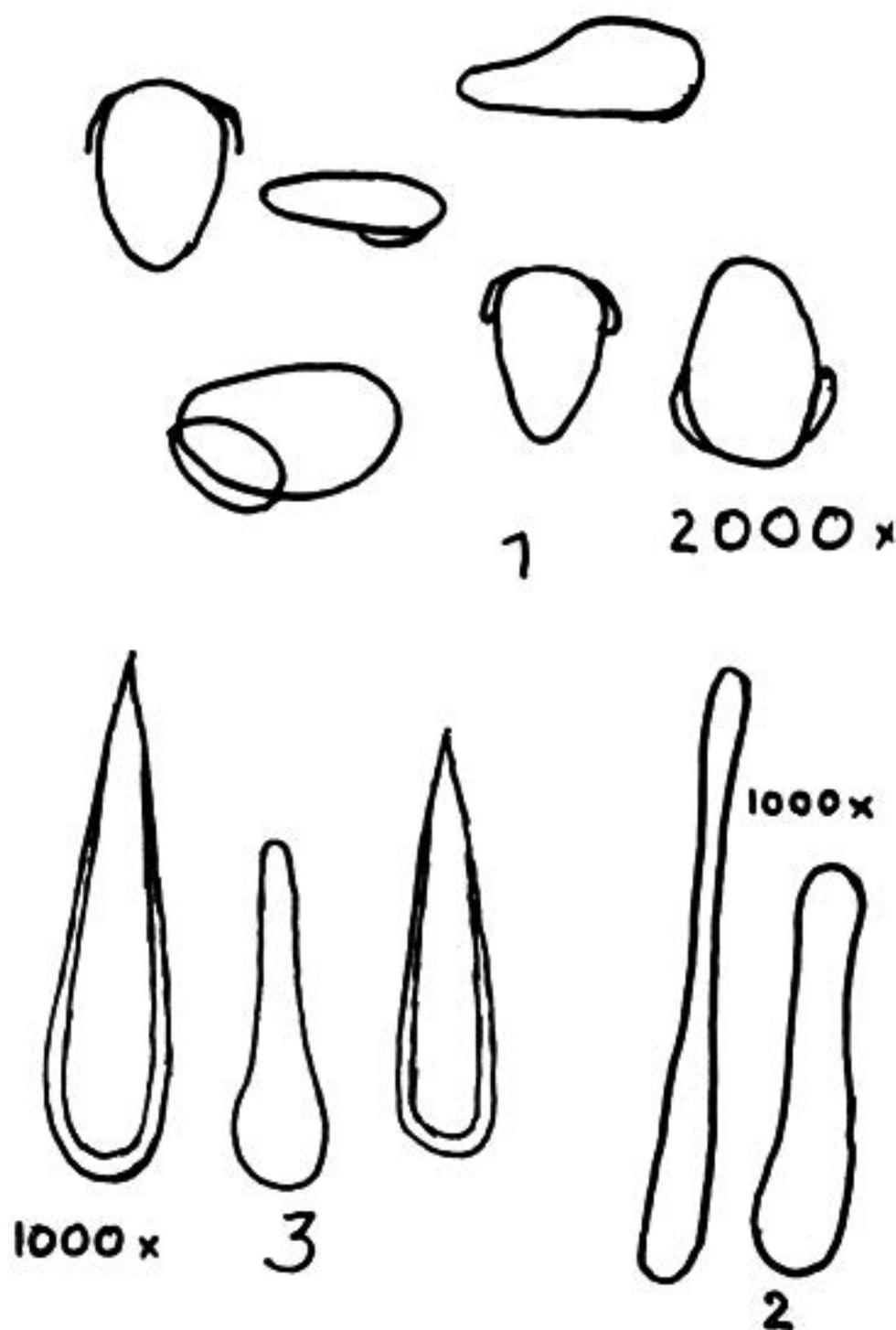
Op de steel waren ook nog aardige cystiden aanwezig, naast het normale type vond ik ook zeer spitse, dikwandige. (Fig. 3).

Als we nu met behulp van deze gegevens gaan determineren, dan komen we met het nieuwe werk van Smith en Singer direct bij de sectie Calyptrospora, maar dan wordt

het moeilijker. Een 2 sporige soort wordt in deze sectie niet vermeld, wel dat er bij sommige soorten naast basidiën met 4 sporen ook wel met 2 sporen te vinden zijn.

Gaan we te rade bij Kühner, 1e Genre Galera, dan stuiten we bij de beschrijving van *Galerina hypnorum* op de vorm *calyptrospora*, die door Kühner niet als een aparte soort wordt beschouwd. De tekening van sporen, basidiën en cheilocystiden komen zeer goed overeen met de vondsten van de Heer v.d. Bergh.

Smith en Singer (1964) beschouwen de vorm van Kühner echter



indentiek met *Gal. sahleri* ! Deze *Gal. sahleri* is zeer goed beschreven door de Zwitserse mycoloog Favre (1948).

Leggen we nu ons oor te luisteren bij de Engelse mycoloog Orton (1960) dan krijgen we te horen, dat hij *Gal. calypotrospora* van Kühner voor een synoniem houdt van *Gal. hypnorum*, de bekende mosgalera.

Maar Smith en Singer kunnen deze opvatting weer niet delen !

Al met al dus een aansporing om deze interessante *Galerina* in de voorzomer van 1968 weer op te zoeken. De mogelijkheid lijkt mij groot, dat we hier met een nog niet beschreven soort te doen hebben, die vroeg verschijnt en afwijkt van de tot heden beschreven soorten met "calyptrate" sporen.

P.B. Jansen.

Litteratuur:

- Favre, J. (1948). Les associations fongique des Hauts Marais jurassiens.
- Kühner, R. (1935). Le Genre *Galera*, Encyclopédie Mycologique VII.
- Orton, P.D. (1960). New Check List of British Agarics and Boleti, in Trans. Brit. Myc. Soc. 43:237.
- Smith, A.H. and Singer, R. (1964). A monograph on the Genus *Galerina* Earle.

Verspreidingskaartje *Amanita*

Naar aanleiding van het verspreidingskaartje van *Amanita phalloides* (Coolia 13: 68. 1967), schrijft de heer G.J. Schoevaars, Velp, het volgende. Groene knolamanieten werden in 1954 tijdens een excursie van de N.J.N. in de omgeving van Tongeren (op de Veluwe) gevonden. De standplaats werd beschreven als een terreininzinking, die overwegend met loofhout was begroeid en waar het vochtig was. Als verder opvallende soort werd "Schotel-op-steeltje" genoemd (*Helvella macropus* of, er vaak mee verward, *Helvella villosa*). Deze gegevens zouden er op kunnen wijzen, dat de grondsoort van deze standplaats wat minder zuur en arm is. Het is echter alleszins de moeite waard, wat verdere gegevens en de Amaniet zelf (!) te verzamelen. Wellicht zouden leden, die het terrein kennen, zich de moeite willen getroosten een kleine inventarisatie te verrichten ?

R.A. Maas Geesteranus.